

Emlékezz arra, hogy segíteni kell azokon, akik rászorulnak.
Emlékezz arra, hogy önzetlen légy, fáradhatatlan, becsületes, igazmondó és önfeláldozó.
Felejtsd el, ha félsz! Felejtsd el, ha gonosz indulataid vannak! Emlékezz arra, hogy mi a jó,
és sose felejtsd el, hogy csak jót szabad tenned, ártanod soha.

(Szabó Magda)

Beszámoló az Alsózsolcai Gondozási Központ 2013. évi munkájáról

**Készítette:
Oroszné Verba Julianna
intézményvezető**

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. (1) bekezdés d.) pontja kimondja, hogy a szociális intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét. Az Alsózsolca Város Önkormányzata által fenntartott Gondozási Központ szociális alapellátást biztosító integrált intézmény.

A jogszabályban leírtaknak megfelelően az intézmény működéséről szóló szakmai beszámolót a fenntartó részére tájékoztatásul készítem, azért, hogy megfelelő információk alapján értékelhessék az intézmény szakmai munkáját. A beszámoló alapját az elmúlt év során készített feljegyzések, értékelések és szakmai beszámolók, valamint a jogszabályban előírt kötelező nyilvántartások és adminisztrációk adatai, munkatársi jelentések, és ezen kívül személyes vezetői tapasztalataim adják.

I. Személyi és tárgyi feltételek

A 2013. esztendő több változást is hozott az intézmény életébe.

Május végén megkezdődött a Gondozási Központ felújítása, ezért az idősekkel a Közösségi Ház pincéjébe költöztünk. Ott próbáltunk kialakítani olyan környezetet, amely alkalmas az étkezés lebonyolítására, a szabadidő tartalmas eltöltésére, a pihenésre és az adminisztrációs munka elvégzésére. Nem kis szervezőmunkát igényelt, hogy a feladatellátás zavartalanul folytatódhasson és az idősek ott is kényelmesen, otthonosan töltsék a mindennapjaikat, de a Közösségi Ház vezetője mindenben segítségünkre volt, ez úton is köszönöm az együttműködését.

Csak a szükséges bútorokat (ágyak, fotelok, néhány szekrény) vittük magunkkal a Közösségi Házba, a többit el tudtuk raktározni a Gondozási Központ udvarán lévő garázsban és apríték tárolóban, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat épületében.

Az építkezés ideje alatt szintén a Gyermekjóléti Szolgálatnál alakítottam ki egy olyan helyiséget, ahol tudtam fogadni a problémával, vagy igényléssel hozzánk fordulókat.

Június elején megkezdtük az Alsózsolca-Környéki Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás megszűnésével kapcsolatos teendőket. Új Alapító Okirat, Szakmai program, Szervezeti és működési szabályzat, Házirend, munkaköri leírások készültek, az

engedélyezési eljáráshoz szükséges iratanyagot készítettük és tárgyaltunk Felsőzsolcával a dolgozók átadásáról-átvételéről.

Létszámváltozás a társulás megszűnésével:

	dolgozók száma 2013.augusztusig	dolgozók száma 2013.szeptembertől
Gyermekjóléti Szolgálat	5,5 fő	2,5 fő
Családsegítő Szolgálat	-	1,5 fő

A dolgozói létszám meghatározása lakosságszám alapján történik. Mivel a társulás megszűnése után már csak Alsózsolca lakosságszámát kellett figyelembe venni, így kevesebb családgondozóra van szükség. Ez azonban nem jelentett létszámleépítést, hiszen a családsegítéssel bővült a szolgáltatásaink köre, ahol szintén családgondozók látják el a feladatokat.

Szakmailag erősíti a szolgálatot az a tény, hogy egy fenntartó működteti, és egy intézmény irányítja a két szakfeladatot. A dolgozók azonos juttatásokban részesülnek, valamint a szakmai munkát is egységesíteni tudtuk. Jelenleg egy családgondozónk van tartósan távol (GYED), helyettesítését határozott idejű szerződéssel oldjuk meg.

Az intézmény neve megváltozott, ezért minden hivatalos dokumentumot, nyomtatványt átszerkesztettünk, bélyegzőlenyomatokat cseréltünk, minden közüzemi szolgáltatót értesítettünk, szerződéseket módosítottunk.

A Magyar Élelmiszerbank jóvoltából 3 alkalommal kapott Alsózsolca Város Önkormányzata élelmiszer adományt, melyet csomagoltunk és osztottunk.

Mindeközben folyt az „Idősek nappali ellátásának fejlesztése Alsózsolca városában” elnevezésű projekt keretén belül a bútorok és eszközök beszerzése.

November elején megtörtént a felújított és kibővített intézmény ünnepélyes átadása, mely után visszaköltöztünk a Gondozási Központba és boldogan vettük birtokba a megszállt helyiségeket.

Megkezdjük az új ellátási forma bevezetésének megszervezését, a demens betegek nappali ellátását. Elkészült a Szakmai program, elkezdjük az engedélyeztetési eljárást, és a szakmai létszámnorma előírásainak, illetve a pályázatban tett

vállalásunknak eleget téve december végén munkába állt a mentálhigiénés szakemberünk is.

Dolgozói létszám az Idősek Klubjában:

	idősek nappali ellátása	demens betegek nappali ellátása	étkezés
intézményvezető	1fő		
gondozónő	1fő	0,5	0,5
mentálhigiénés		1fő (napi 4 óra)	
takarító-kisegítő	1fő		

A dolgozók szakképzettségének aránya minden szakfeladaton 100%. Fontosnak tartjuk a folyamatos önképzést és a képzéseken való részvételt, melyet jogszabály is előír számunkra. Hat évenként a felsőfokú végzettségűeknek 80, a középfokú végzettségűeknek pedig 60 kreditet kell megszerezniük.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény a település központi részén, jól megközelíthető helyen található. Saját parkolóval rendelkezik, és épületeink mindegyike akadálymentes.

A tárgyi feltételeink jónak mondhatók, hiszen a pályázatok segítségével minden igényt kielégítő, szép, komfortos, és a feladatellátásnak megfelelően berendezett munkahelyen dolgozhatunk. Minden családgondozó külön számítógéppel és íróasztallal rendelkezik. Szakmai fórumoknak, előadásoknak, foglalkozásoknak is helyet tudunk biztosítani. Az épületben található még kliensváró, mely helyszínül szolgál a kapcsolattartások megvalósításához. Azon kapcsolattartások megvalósításához, mely a jelenleg átmeneti nevelésben lévő – korábban gondozott – gyermekek és a vérszerinti szülők között valósul meg. A vérszerinti szülővel pedig a családgondozó az átmeneti nevelésben lévő gyermekek hazagondozása érdekében áll kapcsolatban.

Ebben a helyiségben történik kéthetente a pártfogói felügyelet alatt álló fiatalok és felnőttek ügyfelfogadása is.

Ezen felül található még az épületben biztos kezdet helyiség, foglalkoztató helyiség, és konferencia terem. Ezeket a helyiségeket használjuk interjúszobaként is, de

csoportfoglalkozásokat, programokat, nyári napközis táborokat is itt szoktuk lebonyolítani.

A Sanmina ez év januárig összesen tíz alkalommal vette igénybe a konferencia terem bérletet, alkalom adtán szombati napon is. Ilyen esetben jó lenne a közös légtérű iroda helyiséget egy térelválasztóval lezárni az előtértől. Fontos ez azért is, hogy az adatvédelmi kritériumoknak megfeleljünk, hiszen az iratanyagokban és a gépeken bizalmas adatokat és tényeket tartunk nyilván.

Az Idősek Klubjában külön irodahelyiséget alakítottunk ki a gondozónőknek, így elkülönítetten tudják kezelni az általuk vezetett iratokat. Külön számítógépáll rendelkezésükre, mely megkönnyíti az ellátottak TEVADMIN rendszerben történő mindennapos rögzítését.

Nagy örömünkre szolgál, hogy minden tevékenységhez külön helyiség áll rendelkezésünkre: foglalkoztató szobák játékokkal, sportszerekkel felszerelve, pihenő, társalgó és étkező.

II. Szakmai munka

II.1. Gyermekjóléti Szolgálat

Az ellátottak köre:

A szolgáltatás Alsózsolca település közigazgatási területén élő, életvitelszerűen tartózkodó lakosokra terjed ki.

A településen a 0-17 évesek száma: 1364 fő. Ebből az ellátottak száma: **289** fő.

Gondozási tevékenység:

GONDOZÁSI KOR \ TIPUS	Alapellátásban gondozás	Védelemben vétél	ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Tartós nevelt	összesen
0-2	42	5	1	-	-	48
3-5	40	18	4	8	-	70
6-13	83	16	6	16	1	122
14-17	26	17	3	3	-	49

ÖSSZESEN	191	56	14	27	1	289
-----------------	------------	-----------	-----------	-----------	----------	------------

A feladat ellátásába ténylegesen bevont ellátott lakosok száma 2013 évben:

Település	Forgalom	Esetszám	Családlátogatások száma	Jelzőrendszeres megbeszélés
Alsózsolca	8922	846	1830	22

Szakmai tevékenységünk:

A Szolgálat nyitott intézmény, ügyfélfogadása folyamatos, szolgáltatásai ingyenesek. Működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. Az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést. A segítségnyújtás főbb formái között információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, segítő beszélgetés, mentális gondozás, életviteli tanácsadás szerepel.

Családgondozást végzünk a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. Munkamódszerünk az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés és szabadidős programok szervezése

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerülünk elsősorban a családokkal kapcsolatba.

Az **alapellátásban** történő családgondozás esetén a családgondozó szükség szerint, havonta 1-4 alkalommal keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények kitöltésében, kérelmek megfogalmazásában nyújt segítséget.

Nagyon sok családban alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek szemtanúi illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká. A családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés.

Amennyiben a családgondozó úgy látja, hogy a veszélyeztetettség alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, vagy az együttműködés hiányzik, kezdeményezi a gyámhivatalnál a gyermekek védelembe vételét

A gondozásba vétel csak egyik formája a segítségnyújtásnak. Ezek az esetek hosszú, hat hónapon túli kapcsolatot jelentenek egy-egy családdal.

Ezen kívül foglalkozunk olyan problémákkal is – regisztrált esetek -, melyek nem igénylik az alapellátásba vételt, tanácsadással, információnyújtással, közvetítéssel segítjük a családot a gyermekvédelmi problémái megoldásában.

A **gyermek családból való kiemelése** a családgondozó javaslatára abban az esetben történik, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelembe vett és alapellátás keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére vonatkozó új szabályozás értelmében a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében az 50 órát meg nem haladó iskolai mulasztás esetén alapellátás eszközeivel nyújt segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában.

50 igazolatlan óra után az iskoláztatási támogatás szüneteltetésre kerül, a hatóság pedig védelembe vételi eljárást indít a 16. életév betöltését megelőzően. A 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható.

A családgondozás hatására némi javulás mutatkozik az iskolába járási morál területén, de még mindig előfordulnak olyan tanulók, akik kötelezettségeiket időnként megszegik.

Továbbra is jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, ahol a háttérben gyakran a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, italozó életmódja áll. Különösen nagy a probléma ezeknél a gyerekeknél, mert a szülők sem következetesek, elvtelenül védik gyermekeiket, így a probléma kezelése komoly akadályokba ütközik.

További gondot jelentenek a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

A jelzőrendszerrel való együttműködés és az intézmény kapcsolatrendszere

A Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszert működtet. A jelzőrendszer éves munkaterv alapján végzi tevékenységét, s évente egy alkalommal – március 31-ig - tanácskozást szervez, melyen értékeli tárgyévi tevékenységét és szükség szerint javaslatot fogalmaz meg a fenntartók felé a gyermekjóléti alapellátás fejlesztésére. A törvényi előírás kötelezővé teszi a szakmaközi megbeszélések összehívását is. Ezeken a találkozókön egy-egy meghatározott témakörben megbeszéljük szakmai tapasztalatainkat, illetve az aktuális problémákat.

Tapasztalatunk, hogy a közoktatási intézmények a jelzőrendszer leghangsúlyosabb tagjai, elsősorban igazolatlan mulasztások miatt jelzenek felénk

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	856
Egészségügyi szolgáltató	14
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	8
Átmeneti gondozást biztosítók	21
Ügyészség, bíróság	-
Közoktatási intézmény	326
Rendőrség	2
Pártfogó felügyelet	10
Állampolgár	-
Összesen	1237

A jelzőrendszer által küldött jelzések nem csak a kiskorúak veszélyeztetettségének jelzését jelenti, hanem a felkérésre nyújtott szolgáltatásokat is. Ilyen felkérésre nyújtott szolgáltatás a környezettanulmány készítése, kiskorúak leltárának elkészítése, örökbefogadáshoz véleménykérés, vagy a magántanulóság véleményezése. Gyámság alatt álló gyermekek felülvizsgálata. Családba fogadásnál együttműködés.

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma szerint:

sorsz.	Megnevezés	Kezelt probléma száma	Ellátott gyermekek a fő probléma szerint
1.	Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő probléma	169	23
2.	Gyermeknevelési	1290	68
3.	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	18	4
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	215	21
5.	Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők – gyermek közti)	105	19
6.	Szülők vagy család életvitele	205	46
7.	Szülői elhanyagolás	1235	106
8.	Családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	2	2
9.	Fogyatékoság, retardáció	2	2
10.	Szenvedélybetegség	3	3
11.	Összesen	3244	293

Szülői elhanyagolás alatt értjük, a védőnők által küldött jelzéseket, amikor a szülők nem viszik el gyermekeiket a kötelező védőoltásokra, státuszvizsgálatokra, illetve nem járnak a szülők terhes gondozásra, és az ezzel összefüggő orvosi vizsgálatokra.

Az elmúlt év folyamán két család ellen indult eljárás kiskorú prostitúcióra kényszerítése miatt. Az érintett gyermekeket védelembe vétel mellett gondozzuk. A főbb problémátípusok vonatkozásában továbbra is az anyagi veszélyeztettség áll előtérben, azt követi a családok életvitele, majd kapcsolati diszfunkciói (anya-gyermek, párkapcsolati konfliktusok) és az elégtelen gyermeknevelés veszélyeztető körülményei.

A családok életmódjából, a következtelen és elhanyagoló nevelésből adódon egyre több gyermeknél tapasztalható az agresszív magatartás. Ezek egy része a

kielégítetlen szükségletekből (frusztráció), más része a média és a család által közvetített mintákból adódik. Az intézmények ezekre az újfajta problémákra nincsenek kellőképpen felkészülve, gyakran a Nevelési Tanácsadó és a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét veszik igénybe.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai:

SORSZÁM	MEGNEVEZÉS	SZAKMAI TEV. SZÁMA	
01	INFORMÁCIÓNYÚJTÁS	3946	
02	TANÁCSADÁS	1190	
03	SEGÍTŐ BESZÉLGETÉS	1385	
04	HIVATALOS ÜGYEKBE VALÓ KÖZREMŰKÖDÉS	129	
05	CSALÁDLÁTOGATÁS	1830	
06	KÖZVETÍTÉS	43	
07	FELÜLVIZSGÁLATI TÁRGYALÁSON VALÓ RÉSZVÉTEL	ÁTMENETI NEVELÉSBE VÉTEL ESETÉN	0
08		VÉDELEMBE VÉT EL ESETÉN	35
09	ELHELYEZÉSI ÉRTEKEZLETEN VALÓ RÉSZVÉTEL	2	
10	IFJÚSÁGI LELKI SEGÉLY TELEFON	0	
11	KAPCSOLAT TARTÁSI ÜGYELET	0	
12	KONFLIKTUS KEZELÉS	0	
13	KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT	0	
14	SZAKMAKÖZI MEGBESZÉLÉS	0	
15	ESETKONFERENCIA	22	
16	ÖRÖKBEFOGADÁSSAL KAPCS.	0	
17	EGYÉB ADOMÁNYOZÁS	340	
18	ÖSSZESEN	8922	

A gondozott családok esetében szakmai tevékenységünk illetve az esetkezelések jellege nagyban megváltozott. Az utóbbi évben egyre több új keletű problémákkal állnak szembe a családgondozók, melyek pszichésen nagyon megterhelőek. Egyre

gyakrabban kerülnek a családgondozók klienskörébe családon belüli bántalmazás, elhanyagolás alanyai, illetve, kábítószer fogyasztó kliensek, pszichiátriai problémákkal küzdő gyermekek és szülők.

Így munkánk során nem az információnyújtás az elsődleges feladatunk, hanem nagy szerepet kapott a segítő beszélgetés, tanácsadás. Mindezek jelzik azt is – a fentiekén túl –, hogy a gyermeket nevelő családok nem csak a szegénység, depriváltság által terheltek, hanem mentálisan és pszichésen is. A kliens feszültségének, pszichés terheltségének oldása a családgondozó részéről, lehetőséget biztosít arra, hogy képessé és nyitottá váljanak a gyermek által közvetített probléma megoldásában való közreműködésre

Szakmai tevékenységek közül kiemelném a kapcsolattartási ügyeletet, aminél szakmai tevékenységek számaként 0 van megjelölve, mivel településünk hivatalosan nincs kijelölve ilyen szervnek, azonban a hazagondozás előmozdítása érdekében, illetve azért, hogy a gyerekek gyakrabban találkozhassanak a szüleikkel, testvéreikkel a gyámhivatal engedélyezi a nevelőszülőknek, hogy ne a Gyermekvédelmi központba vigyék az elhelyezett gyermekeket, hanem a szolgálatunkhoz. Sajnos sok szülő még így sem él a lehetőséggel. Jelenleg tehát négy gyermek esetében történik meg nálunk a kapcsolattartás.

Készenléti ügyeletet sem tartunk hivatalosan, ám a tél beálltával elhivatottsággal bíró önkéntességet vállaló munkatársaink hétvégeken is dolgoznak. Ilyenkor a veszélyeztetett családokat is végiglátogatjuk.

Kriminalisztikai mutatók:

Megnevezés		Nem volt gondozásban	Alapellátásban volt	Védelembe vét.keretében	összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú	-	-	-	-
	fiatalkorú	-	6	4	10
	Összesen	-	6	4	10
	Ebből lány	-	2	-	2
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú	-	-	-	-
	fiatalkorú	11	3	4	18
	Összesen	11	3	4	18
	Ebből lány	1	2	0	3

összesen		11	9	8	28
----------	--	----	---	---	----

Jelenleg 18 fiatalok áll pártfogói felügyelet alatt, ebből van olyan fiatalok, akinek egytől több esete is van. Ezeknek a gyerekeknek az ügyészség általában olyan személyiségfejlesztő foglalkozásokat, illetve magatartás szabályokat ír elő, amelyek betartását a rendőrség és a pártfogó felügyelő is ellenőrzi (szórakozó helyen nem tartózkodhat, előírja a rendszeres iskolába járást, stb.). A táblázatban szereplő 11 fiatalok a szakellátásból kerültek ki így ezeket az eseteket alapellátás keretén belül nem tudjuk gondozni. A szakellátásban ezen problémákkal saját hatáskörben, saját szakemberekkel foglalkoznak. (pszichológus, fejlesztőpedagógus). A szabálysértésekről a Gyámhivatal értesíti a szolgálatunkat, melyek nagy többsége kisebb értékű lopások (Auchanból fülbevalót lop, vagy megkóstolják az ottani termékeket, zöldség-és gyümölcslopás, tornacipő, labda lopás, stb).

2013 évben 8 fiatalok kerültek javító intézeti nevelésbe, illetve fiatalok intézetébe.

Prevenációs munka:

Munkánk során azonban nemcsak a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése a célunk, hanem a prevencióra is nagy súlyt fektetünk. A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében különböző programokat szervezünk, amely egyben a közösségépítést is szolgálja, illetve, ezen túlmenően a szabadidő szervezésre is hangsúlyt fektetünk.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek mikulásra és karácsonyra szerveztünk programokat.

A szolgálatok ezeken felül rendszeresen tartanak kézműves foglalkozásokat, a tanítási szünetben korrepetálást, és Biztos Kezdet Klubot is működtetünk a 0-5 éves korú, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, fejlesztésére.

A településen lehetőség van bűnmegelőzési programok tartására, hiszen megfelelő segédanyagok állnak a családgondozók rendelkezésére.

A gyermekjóléti szolgálat dolgozói aktívan részt vesznek más intézmények által megrendezett programokon, illetve az önkormányzat által szervezett rendezvényeken.

Minden évben kéthetes nyári tábor szervezünk azoknak a gyermekeknek, akiknek szülei dolgoznak így a nyári szünetben nehézséget okoz gyermekeik szabadidős programjainak megszervezése. A tavalyi évben a Gondozási központ felújítása, és bővítése miatt nem tudtuk helyben megoldani a tábor, ezért a Vöröskereszt

pályázatának köszönhetően halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket nyaraltathattunk Pusztafalun.

2013. évben több alkalommal is közreműködtünk élelmiszeradományok osztásában, melyre önkormányzatunk sikeresen pályázott. Szintén a Vöröskeresztnek köszönhetően több alkalommal tudunk ruhaadományt és élelmiszeradományt osztani a rászorulóknak.

II.2. Családsegítő Szolgálat

Alsózsoltán, 2005. márciusban kezdte meg munkáját a családsegítő szolgálat a Községi Házban, 1 fő főállású dolgozóval.

2006. július 1-től az ellátás társulás keretében történt, a gesztor intézmény a felsőzsolcai Egységes Pedagógiai Szakszolgáltató és Családgondozó Központ volt.

2013. nyarán megszűnt a társulás, szeptembertől a családsegítő szolgáltatás az Alsózsolcai Gondozási Központ keretein belül működik.

A szolgálat működését az:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásról,
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről,
- A szociális ellátásokról szóló Alsózsolca Város Képviselő – testületének 26/2005.(XII.22.) Önkormányzati Rendelete
- A Szociális Munka Etikai Kódexe, törvények és rendeletek határozzák meg.

A családsegítés-családgondozás alapellátási feladat, melyet minden 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzatnak meg kell szerveznie vagy családsegítő szolgálat működtetésével, vagy más személyes gondoskodást nyújtó intézmény keretében, annak önálló szakmai egységként.

A családsegítés célja és feladata:

A családsegítői szolgáltatás általános és speciális segítő feladata keretében a települési önkormányzat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személynek,

családnak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Az egyének és családok életében jelentkező problémák megszüntetése érdekében:

- Tájékoztatást ad a szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról.
- Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt.
- Meghallgatja az egyén, a család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében.
- Családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programokat szervez.
- Tartós munkanélküliek, fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás.
- A családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő, mediációs programok és szolgáltatások biztosítása, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatás nyújtása.

A szolgálat igénybevételének módja, kliensei:

A szolgálat igénybevétele legtöbb esetben önkéntes. A szociális törvény módosítása értelmében az **aktív korúak** ellátásával kapcsolatosan a **rendelkezésre állási támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra módosult**, ebben az ellátásban részesülők továbbra is a Munkaügyi Központtal tartanak kötelezően kapcsolatot, a **rendszeres szociális segélyben** részesülők pedig a Családsegítő szolgálattal kötelesek kapcsolatot tartani. A családgondozók feladata velük az egyéni esetkezelés, a pszichológiai tanácsadás megszervezése, az életszínvonal szinten tartása, illetve más ellátásba juttatás segítése, valamint alternatív lehetőségek biztosítása (klubok, helyi közösségek, civil szolgáltatások keretében).

Egyéb családsegítés esetén a kliensek hivatalos ügyeinek intézésében, mentális és szociális problémák, életvezetési nehézségek és családi konfliktusok kezelésében, illetve megoldásában nyújt segítséget a szolgálat.

A településünk demográfiai adatai:

Kor/Év	Fő
0-17	1364
18-59	3535
60-x	986
Összesen	5885

A szolgáltatást igénybe vevők demográfiai adatai:

Nem életkor	18-34 éves	35-49	50-61	62éves és idősebb	összesen
Férfi	153	101	83	33	370
Nő	133	194	30	40	397
Összesen	286	295	113	73	767

A szolgáltatást igénybe vevők száma a család összetétele szerint:

Családi összetétel	Fő
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év alatti gyermekkel	144
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	53
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év feletti gyermekkel	59
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év alatti és feletti gyermekkel	7
Egy szülő 18 év alatti gyermekekkel	168
Egy szülő 18 év feletti gyermekkel	78
Egy szülő 18 év alatti és feletti gyermekkel	143
Egyedül élő	115
Összes igénybevevő	767

A szolgáltatást igénybe vevők számának alakulása 2013.évben:

Forgalom	Régi kliensek száma	Új kliensek száma
3179	148	147

A Szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint:

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	158
Munkanélküli	243
Inaktív	282
Ebből nyugdíjas	73
Eltartott	11
Összesen	767

Az adatokból megállapíthatjuk, hogy a szolgáltatásunkat a családos, gyermeküket nevelő és/ vagy álláskereső emberek veszik leginkább igénybe.

2013 évében a rendszeres Szociális segélyezettek száma 31 fő volt.

A folyósítás feltétele a Családsegítő szolgálattal való együttműködés, melynek keretében a Családsegítő Szolgálatnál, mint együttműködésre kijelölt szervnél nyilvántartásba veteti magát, írásban megállapodik az együttműködésre kijelölt szervvel a beilleszkedést segítő programról, teljesíti a beilleszkedést segítő programban foglaltakat.

A Rendszeres Szociális Segélyezett a határozat jogerőre emelkedést követő 15 napon belül köteles nyilvántartásba vétel céljából felkeresni a Családsegítő Szolgálatot.

A családsegítő szolgálat évente a beilleszkedést segítő program teljesítéséről egyéni értékelést készít, és amelynek egy példányát a Polgármesteri Hivatal Szociális Osztályának megküld.

2013 évben a szolgáltatást igénybe vevők száma iskolai végzettség szerint:

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	273
Általános iskola nyolc osztálya	376

Befejezett szakmunkásképző	90
Befejezett szakközépiskola	19
Befejezett gimnázium	5
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	3
Felsőfokú iskola	1
Összesen igénybe vevők	767

A településen kiemelkedő probléma a kliensek írástudatlansága, ezért bármilyen ügyintézés, hivatalos levél értelmezése nehézséget okoz a számukra.

Az adatokból jól láthatjuk, hogy a településen a legnépesebb iskolázottsági réteget, az általános iskolát végzettek teszik ki.

A hozzánk forduló kliensek többsége anyagi problémákkal küzd, mely legtöbb esetben a munkanélküliségből adódik.

A családgondozók feladata, hogy hozzásegítse az embereket ahhoz, hogy képessé váljanak ügyeik önálló intézésére, megfelelő munkahely megtalálására, anyagi problémáik kezelésére.

Az ellátást igénybe vevők száma a hozott probléma szerint:

Elsődleges probléma	Kliensek száma
Életviteli	38
Családi, kapcsolati	41
Anyagi	368
Foglalkoztatással kapcsolatos	342
Ügyintézésben segítség	340
Egészségkárosodás következménye	126
Lelki-mentális	42
Információkérés	118
Egyéb	285

2013. évben végzett szakmai tevékenység adatai:

A családsegítő szolgálatnál esetkezelésben részesülők száma esetkezelések jellege szerint

Esetkezelés Jellege	Kliensek száma
Szociális, mentálhigiénés	121
Egészségügyi, orvosi	7
Munkavállalási, pályaválasztás	84
Egyéb esetkezelés	83

Csoportokban végzett családsegítő tevékenység:

Esetkezelés jellege	Csoportok száma	Résztevők száma
Családkonzultáció	6	18

Egyéb szolgáltatótevékenység:

Szolgáltatások közvetítése	163
Szolgáltatások nyújtása	378
Dologi javak közvetítése és nyújtása	1800
Beilleszkedési program	34
Mediáció és konfliktuskezelés	45
Prevenációs programok	132

Szakmai tevékenységünk lebontása esetkezelés jellege alapján:

Ügyintézés : / telefonon, levelezés formájában/

Iratszerkesztés: / kérelem, fellebbezés, nyomtatvány kitöltése/

Környezettanulmány, leltár készítése meghatározott céllal.

Segítő beszélgetés: egyénnel, párral, családdal.

Tanácsadás: életvezetési, háztartás gazdálkodási, gyermeknevelési, ügyintézési, mentálhigiénés.

Juttatásszolgáltatás: A rászoruló emberek helyzetének javítása céljából adományokat gyűjtünk és osztunk szét. Jó kapcsolatot ápolunk a Máltai Szeretetszolgálattal, akik hagyatékból maradt bútorokkal, háztartási eszközökkel segítik a szolgálat munkáját, illetve a BAZ Megyei Vöröskereszt adományaival, pályázati lehetőségeivel tudunk segíteni klienseink nehéz életkörülményeinek javításán. (A Vöröskereszt helyi szervezetébe egyre több tagot sikerül agitálnunk, mely a Szolgálat bevételi forrását gyarapítja, ezáltal több program megvalósításához tudjuk megteremteni a feltételeket.)

Esetmegbeszélés: Krízisintervenció során rendszeresen tartunk esetmegbeszéléseket, a Jegyzővel és az Önkormányzat dolgozóival.

Közösségépítés: A városban szervezett és megrendezésre került programokon, rendezvényeken szervezőként, lebonyolítóként működünk közre.

Egyéb tevékenységeink:

- 2014. év elején több kliensnek segítettünk az adó egyszerűsített nyilatkozatának kitöltésében illetve, a magánnyugdíj pénztár reálhozam nyomtatványának a kitöltésében.
- Kizáró és korlátozó gondnokság alatt álló klienseink esetében rendszeres az együttműködés a hivatásos gondnokkal.
- Alsózsolca Város Jegyzőjének és Felsőzsolca Város Gyámhivatalának felkérésére környezettanulmányt és leltár készítünk.
- A felnőtt hivatásos pártfogó kéthetente, csütörtökönként 9.00-tól - 15.00 óráig, az intézményben tartja ügyfélfogadási idejét. A pártfogóval szintén együttműködünk családlátogatás, adatszolgáltatás, ügyintézés formájában.
- Intézményünk terephelyet és tereptanárt biztosít a felsőoktatási képzésben résztvevő tanulók számára. Az elmúlt félévben 1 fő Szociálpedagógus hallgatót fogadott az intézményünk.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket
- Folyamatos együttműködés a Metodista Egyházzal és a Kisebbségi Önkormányzat képviselőivel.

Célunk, hogy a továbbiakban is eljussanak az információk a lakossághoz. Megismerjék a családsegítő szolgáltatás célját, feladatát, kompetenciáit, illetve azt, hogy mikor, milyen problémával fordulhatnak hozzánk, és mi miben és hogyan tudunk segítséget nyújtani számukra.

Fontosnak tartjuk, hogy a településeken minél többen, a szükségleteiknek megfelelően igénybe vegyék a szociális szolgáltatásnak ezt a formáját, főképpen az egyedül élő idős személyek, akiknek nincs meg az a támogató, segítő közeg, mint akik családban élnek.

II.3. Idősek nappali ellátása

Az elmúlt évben az idősek nappali ellátását igénybe vevők száma az alábbiak szerint alakult:

Az ellátottak száma	
2012 december 31-én	26fő
2013.évben ellátásba vettek	2fő
2013.évben ellátásból kikerültek	9fő
2013.december 31-én	19fő
Az ellátottak éves átlaga	20fő

Életkor és nem szerinti megoszlás:

	férfiak	nők
18-39 éves		1
40-59 éves	1	1
60-64 éves		1
65-69 éves	1	1
70-74 éves	3	3
75-79 éves	2	
80-89 éves	2	3
90-x éves		
Összesen:	9	10

Igyekszünk az ellátottak számára egy rendszeres napirendet kialakítani, mely szerint a 9 órai reggelt követően mindenki intézheti ügyeit, pl. gyógyszeríratás-kiváltás, csekkek feladása, bevásárlás, levélírás. Ehhez igény szerint segítséget nyújtunk. Van aki reggeli után pihen, olvas, vagy valamilyen társas játékot játszik (sakk, kártya, dominó). 10.30 órától foglalkozást tartunk, mely arra irányul, hogy a még meglévő képességeket megőrizzük, illetve a hanyatlást lassítsuk. Ezek rendszerint

emlékezetet, gondolkodást és manuális képességet fejlesztő foglalkozások, melyet alkalmat adnak a szókincsbővítésre, a nagymozgások fejlesztésére, de arra is nagyon jók, hogy egy-egy konfliktust, vagy helytelen viselkedést megbeszéljünk.

12.00-tól készülünk az ebédhez, ebéd után ismét szabad tevékenység zajlik.

Színesítik mindennapjainkat azok az alkalmak, amikor óvodás vagy iskolás gyerekek látogatnak el hozzánk. Ezekre az alkalmakra közösen készülünk: süteményt sütünk, ajándékot készítünk.

II.4. Étkezés

A települési önkormányzat intézményünkön keresztül, saját önkormányzati fenntartásban lévő főzőkonyhájáról biztosítja az ételt a lakosok számára. Az étel kiadagolása/kiszállítása a Központi Konyháról és az Alsózsolcai Gondozási Központ tálalókonyhájáról történik. A szolgáltatás igénybevétele a vonatkozó jogszabályi előírások szerint, az 1993. évi III. tv valamint a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendelet illetve a helyi rendelet alapján történik.

Az étkeztetés az ellátást igénybe vevő szükségleteinek megfelelően megszervezhető az étel:

- a) kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással,
- b) elvitelének lehetővé tételével,
- c) lakásra szállításával.

Minden esetben a Gondozási Központban kell igényelni az ellátást, az igénybevevőket itt tartjuk nyilván és az ellátással kapcsolatos minden adminisztrációt mi készítünk el.

A szolgáltatás lemondását, szüneteltetését is nálunk kell bejelenteni, amit nagyon nehezen értenek meg az igénybevevők, mert úgy gondolkodnak, hogy ahol főzik az ételt, ott jelzik, hogy kérik vagy nem. Probléma az is, hogy gyakran aznap reggel szólnak, hogy igénybe veszik-e a szolgáltatást. Ez nagyon nehézzé teszi a konyha részéről a tervezést, a mi részünkről pedig a pontos adminisztrációt. Csak következetességgel és együttműködve tudjuk ezt a rossz szokást megszüntetni. Nagyon nehéz az igénybevevőkkel megértetni azt is, hogy a szociális étkezést jogszabály által meghatározott kritériumok alapján biztosítjuk, és nem kényelmi szolgáltatás.

Az étkezést igénybevevők száma 2013.évben:

	helyben fogyasztja	lakására szállítják
2012.december 31-én	26	49
2013.évben ellátásba vettek	2	20
2013.évben ellátásból kikerültek	9	18
2013.december 31-én	19	51
az ellátottak éves átlaga	18	43

Az igénybevevők megoszlása kor és nem szerint:

	helyben fogyasztja	lakására szállítják
férfi 18-39 éves		
40-59 éves	1	
60-64 éves		2
65-69 éves	1	1
70-74 éves	3	1
75-79 éves	2	2
80-89 éves	2	7
90-x éves		
együtt:	9	13
nő 18-39 éves	1	
40-59 éves	1	2
60-64 éves	1	3
65-69 éves	1	2
70-74 éves	3	6
75-79 éves		9
80-89 éves	3	12
90-x éves		4
együtt:	10	38
Összesen:	19	51

III. Szakmai fejlődés, fejlesztés:

A dolgozóink rendszeresen járnak az aktuális jogszabályi változások követése érdekében konferenciákra, szakmai napokra.

Mi magunk is törekszünk arra, hogy szakmai napokat szervezzünk. A legutóbbi ilyen szakmai napra, melyet az éves jelzőrendszeres szakmai tanácskozással kötöttünk egybe, a családon belüli bántalmazás témakörre építettük, neves pszichológus tartott előadást.

2013. évben az alábbi továbbképzéseken, rendezvényeken vettünk részt:

- 1 fő teljesítette továbbképzési kötelezettségét, a következők szerint:
 - a családgondozó 2013. évben diplomát szerzett a Debreceni Egyetem Nyíregyházi Egészségügyi Főiskolai Karán szociális munkás szakon.
- Szupervízió 9 fő vett részt 4 alkalommal
- Szupervízió 2 családgondozó vett részt 3 alkalommal
- 1 családgondozó jelenleg is jár ELTE Interkulturális Pedagógia és Pszichológia Mesterképzési Szakára
- HEP képzés 1 fő családgondozó
- Egy gondozónő szociális gondozó és ápoló szakképesítést szerzett
- A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény Módszertani Központja által szervezett kapcsolattartási formák jelentőségéről szóló szakmai tanácskozáson vett részt 2 fő
- 2 fő a TÁMOP-5.1.3-09 projekt keretében szervezett képzésben vett részt „Mélyszegények közösségi integrálása Sajóhidvég és környékén” címmel.

IV. Terveink a 2014.évre:

Legfontosabb feladatomban tartom, hogy azoknak a klubtagoknak a helyére, akik a minden élők útján távoztak közülünk, új klubtagokat találjak. Ennek érdekében a nyitottság elvén működtetem az intézményt, hiszen mindenkit szívesen fogadunk akár egy látogatás erejéig is. Nyílt napokat szervezünk, ahová névre szóló meghívóval várunk időseket. Egy-egy alkalmat szeretnénk videofelvétellel is megörökíteni, melyet a kábel televízió műsorában a lakosság is láthat. Tevékenységeinkről, programjainkról a helyi újságban rendszeresen hírt adunk, bízva abban, hogy megismerik az intézményünket, a támogató, segítő szándékunkat és megdőlnek az intézménnyel kapcsolatos előítéletek.

Fontosnak tartom továbbá, hogy a demens nappali ellátást kiváló szakmai színvonalon működtessük, valódi segítséget jelentve ezzel a gondozó családnak és a betegek egyaránt. Ennek érdekében szoros együttműködést alakítunk ki a szakorvossal és a módszertani központtal.

A családsegítő szolgáltatást tekintve szeretnénk csoportfoglalkozásokat tartani pl. 50 év feletti munkanélkülieknek, szenvedélybetegeknek, egyedülállóknak.

Szeretném az önkéntesség által nyújtott lehetőségeket kihasználni a segítő munkában. Erre nagyon jó alkalmat nyújtott a tavalyi évben a nyári diákmunka is, hiszen a fiatalok segítettek a fű-és sövénynyírásban, a bevásárlásban, vagy éppen gyümölcsszedésben.

Köszönöm Alsózsolca Város Önkormányzatának, hogy lehetővé tették az intézmény számára a fejlődést, hiszen minden hozzánk látogató elismeréssel szól a rendezett környezetről, az esztétikus épületekről, az otthonos berendezésről. Bízom benne, hogy ezt az erényt a kiváló szakmai munka tartalmával tovább növelhetjük az elkövetkezendőkben, mindenki meglegedésére.

Alsózsolca, 2014.május 19.

Oroszné Verba Julianna
intézményvezető